

N A C R T

Na temelju članka VI. 4. a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj: 1/1994, 13/1997, 16/2002, 22/2002, 52/2002, 60/2002, 18/2003, 63/2003, 9/2004, 20/2004, 33/2004, 71/05, 72/05, 88/08, 79/2022, 80/2022 i 31/2023), članka 57. Ustava Hercegbosanske županije («Narodne novine HBŽ», broj: 3/1996,9/2000, 9/2004 i 10/2005), članka 13. stavak 2. alineja 1. i članka 58. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj: 49/06 i 51/09) i članka 63. Statuta Općine Glamoč – pročišćeni tekst («Narodne novine općine Glamoč», broj: 1/15), Općinsko vijeće Glamoč na ____ sjednici održanoj _____2024. godine, donijelo je

STATUT OPĆINE GLAMOČ

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom općine Glamoč (u daljnjem tekstu: Statut) uređuju se:

1. Opća pitanja
2. statusna obilježja Općine,
3. ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda,
4. samoupravni djelokrug Općine,
5. općinska tijela vlasti,
6. propisi i drugi akti,
7. međusobni odnosi tijela vlasti,
8. mjesna samouprava,
9. financiranje i imovina,
10. javnost rada i informiranje,
11. izravno sudjelovanje građana u odlučivanju o lokalnoj samoupravi,
12. drugi oblici sudjelovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju o pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine
13. javne službe,
14. sudbena vlast,
15. suradnja sa drugim jedinicama lokalne samouprave,
16. upravni nadzor,
17. postupak donošenja i promjene statuta,
18. prijelazne i završne odredbe, kao i druga pitanja važna za ustrojstvo i rad općine Glamoč.

Članak 2.

- (1) Općina Glamoč (u daljnjem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave, koja je temeljem ispunjavanja posebnih kriterija, uspostavljena Zakonom.

II. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Članak 3.

- (1) Službeni naziv Općine je: Općina/Opština Glamoč.
- (2) Sjedište Općine je u Glamoču, Ulica Dušana Čubića
- (3) Općina ima svojstvo pravne osobe, sa pravima i obvezama utvrđenim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Članak 4.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH), Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), a u sastavu je Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Županija).

Članak 5.

- (1) Područje, naziv i sjedište Općine, te naseljena mjesta i njihov naziv uređuje se posebnim zakonom.
- (2) Granica Općine utvrđena je mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu, 14. prosinca 1995. godine, Ustavom HBŽ i Zakonom.
- (3) Granice općine ucrtane su u katastarskom operatu, koji se nalazi i čuva u Općini.

Članak 6.

- (1) Općina ima grb, zastavu i pečat kao svoja obilježja, a može imati i druga obilježja koja svojom odlukom utvrdi Općinsko vijeće.

Članak 7.

- (2) Izgled i opis grba i zastave i drugih obilježja, te njihovu izradu utvrđuje Općinsko vijeće svojom odlukom.
- (3) Sadržaj, opis, način uporabe, davanje odobrenja za uporabu, vođenje evidencije i druga pitanja od značaja za grb, zastavu, pečat i druga obilježja Općine utvrđuju se odlukom Općinskog vijeća.
- (4) Obilježja Općine Glamoč trebaju simbolizirati jednakopravnost naroda, kulture, povijesti i tradicije naroda koji čine stanovništvo Općine u skladu sa Ustavom i Zakonom.
- (5) Odlukom Općinskog vijeća utvrđuju se uvjeti i postupak za davanje odobrenja fizičkim i pravnim osobama za upotrebu službenog naziva i obilježja Općine Glamoč.

Članak 8.

Pečat je okruglog oblika, čija se veličina, sadržaj i način uporabe uređuje posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Članak 9.

- (1) Općina Glamoč ima Dan Općine.
- (2) Dan Općine određuje se posebnom odlukom Općinskog vijeća, poštujući načelo ne diskriminacije po nacionalnom, vjerskom, kulturnom i povijesnom osnovu.
- (3) Dan Općine je neradni dan.
- (4) Danom Općine ne može biti proglašen datum iz perioda 1991. – 1995. godine.
- (5) Način obilježavanja Dana Općine uređuje se odlukom Općinskog vijeća.
- (6) Povodom dana Općine za iznimna djela, doprinos razvoju i podizanju ugleda i imena Općine, iz svih područja djelatnosti, zaslužnim pojedincima i pravnim osobama mogu se dodijeliti javna priznanja.
- (7) Vrstu, izgled i naziv javnih priznanja kao i postupak dodjele regulira se posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Članak 10.

- (1) Općinsko vijeće može proglasiti počasnim građaninom Općine Glamoč osobe koje su se istakle osobnim zaslugama za Općinu.
- (2) Počasnom građaninu dodjeljuje se posebna povelja Općine.

Članak 11.

- (1) Službeni jezici u Općini su: hrvatski, srpski, i bosanski jezik.
- (2) Službena pisma su latinica i ćirilica.
- (3) Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstva komunikacije.

III. OSTVARIVANJE I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA I SURADNJA SA OMBUDSMANOM

Članak 12.

(1) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina će poštovati temeljna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati, u najvećoj mogućoj mjeri, njihovu zastupljenost u skladu sa člankom IX 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Općina će stvarati uvjete da građani s područja Općine u cjelini i na demokratski način ostvaruju sva prava i slobode utvrđene odredbama članka 2. Ustava HBŽ, članka II. A 1. do 7. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i međunarodnim instrumentima sadržanim u Aneksu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, o čemu će brinuti sva općinska tijela, svatko u okviru svoje nadležnosti.

(3) U tom cilju Općina će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i poticati će njihov miroljubivi suživot.

Članak 13.

(1) Sva općinska tijela i ustanove obvezni su na zahtjev ombudsmana i njihovih zamjenika omogućiti ispitivanje djelatnosti od bilo kojeg tijela Općine, kao i bilo koje druge ustanove ili osobe koje su negirale ljudsko dostojanstvo, prava i slobode, uključujući provođenje etničkog progona ili održavanja njegovih posljedica, dati posebne informacije, dokumente i spise, omogućiti uvid u sve službene dokumente, uključujući i tajne, kao i upravne spise i omogućiti suradnju svake osobe, uključujući i bilo kojeg službenika, posebno u pribavljanju potrebnih informacija, dokumenata i spisa i time omogućiti ostvarivanje funkcije ombudsmana u zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda na području općine.

(2) Općinska tijela i ustanove obvezni su omogućiti ombudsmanu nazočnost upravnim postupcima kao i pristup svim službenim mjestima.

Članak 14.

Sva nadležna općinska tijela i ustanove, obvezni su u okviru svojih prava i dužnosti surađivati sa svim međunarodnim promatračkim tijelima za ljudska prava osnovana za Bosnu i Hercegovinu i Federaciju, kao i sa nadzornim tijelima osnovanim instrumentima navedenim u Aneksu Ustava Federacije.

Članak 15.

Općinski načelnik je odgovoran za suradnju i omogućavanje rada ombudsmana i međunarodnih nadzornih tijela u Općini, a posebno suradnju općinskih službi za upravu i institucija koje imaju javne ovlasti na način predviđen ovim Statutom.

IV. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Članak 16.

(1) Općina ima vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom, zakonom i ovim Statutom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njezine nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na temelju Ustava i zakona.

(2) Općina je samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastite nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili županijskih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim Ustavom i zakonom.

Članak 17.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga, Općina obavlja osobito sljedeće poslove lokalne samouprave:

- a) osiguravanje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
  - b) donošenje proračuna Općine,
  - c) donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uvjeta za gospodarski razvoj i upošljavanje,
  - d) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
  - e) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
  - f) utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge gradnje,
  - g) utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
  - h) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
  - i) utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
  - j) utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na temelju njihova korištenja,
  - k) upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
    - 1. vodoopskrba, odvođenje i prerada otpadnih voda,
    - 2. prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
    - 3. održavanje javne čistoće,
    - 4. održavanje lokalnih groblja,
    - 5. lokalni putovi i mostovi,
    - 6. ulična rasvjeta,
    - 7. javna parkirališta,
    - 8. parkovi,
    - l) organiziranje i unapređenje lokalnoga javnog prijevoza,
  - m) utvrđivanje politike predškolskoga obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i financiranje javnih ustanova predškolskoga obrazovanja,
  - n) osnivanje, upravljanje, financiranje i unapređenje ustanova osnovnoga obrazovanja,
  - o) osnivanje, upravljanje, unapređenje i financiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
  - p) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i športa, te osiguravanje financijskih sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga sukladno potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
  - q) analiza stanja javnoga reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema mjerodavnim tijelima za ova pitanja,
  - r) organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
  - s) uspostavljanje i vršenje inspeksijskoga nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastite nadležnosti Općine,
  - t) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz nadležnosti Općine,
  - u) raspisivanje referendumu za područje Općine,
  - v) raspisivanje javnoga zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
  - w) poduzimanje mjera za osiguravanje higijene i zdravlja,
  - x) osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV postaja sukladno zakonu,
  - y) osiguravanje i vođenje evidencije o osobnim stanjima građana i popisima birača,
  - z) obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
  - aa) organiziranje djelatvorne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama, te obavljanje upravnih poslova iz svoje nadležnosti,
  - bb) uspostavljanje ustrojstva mjesne samouprave,
  - cc) donošenje programa mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osiguravanje vođenja statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu,
  - dd) briga o zaštiti životinja.
  - ee) zaštitu o unapređenje okoliša i
  - ff) zaštitu potrošača
- (2) Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnoga značaja koji nisu isključeni iz njezine nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnosti neke druge razine vlasti, a tiču se:
- a) poticanja primjene djelatvornih mjera radi zaštite životnoga standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih osoba,
  - b) brige o potrebama i interesima umirovljenika i osoba starije životne dobi,

- c) njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihova unapređenja, a među njima osobito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine,
  - d) poduzimanja mjera za očuvanje prirodne baštine, te povijesnog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa.
  - e) Općina u okviru propisanih uvjeta sudjeluje u aktivnostima udruga građana, te obavlja i druge poslove što su od interesa za građane Općine i njezin gospodarski, društveni kulturni i socijalni napredak.
- (3) Općina može obavljati pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, poduzećima i drugim pravnim osobama osnovanim radi obavljanja javnih službi, o čemu odluku donosi Općinsko vijeće.

Članak 18.

- (1) Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga, sukladno Ustavu, te federalnim i županijskim zakonima i osobno je odgovorna za obavljanje tih poslova.
- (2) Općina obavlja i poslove iz djelokruga obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i karitativne djelatnosti te radija i televizije, ako ovlasti u tom djelokrugu Županija prenese na Općinu, sukladno Amandmanu XV. stavak 2. na Ustav Federacije.
- (3) Općina obavlja i druge poslove koje Županija svojim zakonom prenese u nadležnost Općine, kao i poslove koje federalna vlast zakonom, sukladno Ustavu Federacije, prenese u nadležnost Općine.
- (4) Prenosjenje poslova podrazumijeva i prenošenje sredstava za obavljanje tih poslova.

V. TIJELA VLASTI OPĆINE

Članak 19.

Općinska tijela vlasti su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik

Članak 20.

- (1) Ovlasti i obveze što proizlaze iz samoupravnoga djelokruga Općine podijeljene su između predstavničkog tijela Općinskoga vijeća i izvršnoga tijela Općinskoga načelnika.
- (2) Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koje je tijelo nadležno za obavljanje poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, svi poslovi i zadaće što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnoga djelokruga Općine (normativne naravi) u nadležnosti su Općinskoga vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaće u nadležnosti su Općinskoga načelnika.
- (3) Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti Općinski načelnik.

1. Općinsko vijeće

Članak 21.

- (1) Općinsko vijeće Glamoč (u daljnjem tekstu: Općinsko vijeće) je predstavničko tijelo građana Općine i tijelo lokalne samouprave izabrano na temelju općeg biračkog prava na izborima tajnim glasovanjem na način određen zakonom.
- (2) Općinsko vijeće donosi opće i druge akte u okviru samoupravnoga djelokruga Općine te obavlja druge poslove sukladno Ustavu, zakonu i ovom Statutu.
- (3) Općinsko vijeće obavlja poslove iz svoje nadležnosti samostalno, na temelju i u okviru Ustava Federacije, Ustava Županije, zakona i ovog Statuta.
- (4) Općinsko vijeće se konstituira izborom predsjednika Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna dvotrećinska većina od ukupnog broja općinskih vijećnika.

Članak 22.

Općinsko vijeće ima 15 vijećnika.

Članak 23.

- (1) Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:
- a) priprema i dvotrećinskom većinom glasova usvaja Statut Općine;
  - b) donosi proračun Općine, godišnje izvješće o izvršenju proračuna kao i odluku o privremenom financiranju sukladno zakonu;
  - c) donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove uključujući zoniranje;
  - d) donosi propise o porezima, pristojbama naknadama i doprinosima Općine sukladno zakonu;
  - e) donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
  - f) donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnoga zajma i davanju jamstva sukladno zakonu;
  - g) donosi programe uređenja gradskoga građevinskog zemljišta;
  - h) donosi plan korištenja javnih površina;
  - i) donosi odluke o ustrojstvu mjesne samouprave, nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta;
  - j) donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organiziranja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge suradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
  - k) donosi odluke o proglašenju blagdana Općine;
  - l) donosi odluke o priznanjima i nagradama Općine;
  - m) bira i razrješava predsjednika i dva zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća;
  - n) donosi odluke o raspisivanju referenduma;
  - o) utvrđuje Općinsku politiku u okviru nadležnosti Općine i prati njezino ostvarivanje;
  - p) osniva radna tijela Općinskoga vijeća te bira i razrješava njihove članove;
  - q) imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama, te daje suglasnost na imenovanja, izbor i razrješenja kada je to propisano;
  - r) osniva poduzeća i ustanove i druge pravne osobe za obavljanje komunalnih, društvenih, gospodarskih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu;
  - s) donosi ili daje suglasnosti na akte javnih poduzeća i ustanova koje osniva sukladno zakonu;
  - t) ocjenjuje rad ustanova i kvalitetu usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i športa, najmanje jednom godišnje, te osigurava financijska sredstva za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga sukladno potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
  - u) razmatra godišnje izvješće o provođenju općinske politike i aktivnostima Općinskoga načelnika;
  - v) pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva Općinskoga načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva Općinskoga načelnika sukladno zakonu;
  - w) analizira stanje javnoga reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema mjerodavnim tijelima;
  - x) utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike sukladno zakonu;
  - y) donosi poslovnik o svome radu;
  - z) utvrđuje platne razrede i koeficijente za obračun plaća:
1. Općinskoga načelnika,
  2. predsjednika Općinskoga vijeća,
  3. savjetnike Općinskog načelnika,
  4. općinskom pravobranitelju i zamjeniku,
  5. državnih službenika i namještenike u jedinstvenom općinskom tijelu uprave,
- aa) donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnoga djelokruga Općine,
  - bb) analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jedanput godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim organima;
- (2) Obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.
- (3) Članovi Vijeća odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje Općinsko vijeće donosi u okviru svojih nadležnosti.

Članak 24.

Općinski vijećnik (u daljnjem tekstu: vijećnik) je predstavnik građana u Općinskom vijeću, izabran neposrednim i tajnim glasanjem, sa mandatom, pravima i obvezama propisanim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Članak 25.

(1) Vijećnici vrše svoje dužnosti prema svome slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Općine.

(2) Vijećnici se u javnome životu trebaju ponašati sukladno Etičkom kodeksu ponašanja izabranih dužnosnika kojeg donosi Općinsko vijeće.

(3) Vijećnici odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti.

Članak 26.

(1) Mandat vijećnika izabranih na redovnim izborima traje četiri godine i teče od dana objavljivanja rezultata izbora u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

(2) Mandat pripada izabranom nositelju mandata, a ne političkoj stranci, koaliciji ili listi neovisnih kandidata koja ga je predložila na listi kandidata. Mandat ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima.

(3) Ukoliko izabrani nositelj mandata, u tijeku trajanja mandata, istupi iz političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata koja je sudjelovala na izborima i na čijoj je kandidatskoj listi bio izabrani nositelj mandata, postaje samostalni vijećnik.

(4) Općinski vijećnici izabrani sukladno Izbornom zakonu BiH ne mogu se opozvati, a prava i dužnosti počinju im danom konstituiranja Općinskoga vijeća.

(5) Mandat vijećnika prestaje prije isteka vremena na koje je izabran, samo u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

(6) Vijećnici u Općinskom vijeću dužni su podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti pri preuzimanju dužnosti sukladno odredbama Izbornog zakona BiH i Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH.

Članak 27.

(1) Općinski vijećnici svoju dužnost ne obavljaju profesionalno.

(2) Općinski vijećnici za svoj rad u Općinskome vijeću imaju pravo na naknadu, sukladno odluci Općinskoga vijeća.

Članak 28.

(1) U vršenju svoje dužnosti vijećnik ima pravo i dužnost, osobito:

- a) predlagati i sudjelovati u donošenju odluka iz nadležnosti Općinskog vijeća i doprinositi kreiranju i provođenju općinske politike kroz izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata,
- b) očitovati se o svim pitanjima koja su na dnevnome redu sjednice Općinskoga vijeća,
- c) pokretati rasprave i davati inicijative za razmatranje i rješavanje pitanja iz nadležnosti Općinskog vijeća,
- d) biti birani u radna tijela Općinskoga vijeća,
- e) postavljati vijećnička pitanja Općinskom načelniku, općinskim službama za upravu, javnim ustanovama i poduzećima čiji je osnivač Općina ili obavljaju poslove od javnoga interesa, a imaju sjedište u općini, iz oblasti za koje su utemeljeni,
- f) tražiti i dobivati podatke od općinskih tijela uprave i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova općinskoga vijećnika;
- g) kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine;

(2) Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Članak 29.

- (1) Rad Općinskoga vijeća je javan.
- (2) Sjednici vijeća mogu prisustvovati građani na način i pod uvjetima propisanim Poslovníkom o radu u skladu sa zakonom.
- (3) Iznimno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.
- (4) U slučajevima zatvaranja sjednice Općinskog vijeća za javnost Općinsko vijeće je dužno o tome obavijestiti javnost uz obrazloženje.

Članak 30.

- (1) Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja vijećnika, na način koji je reguliran Poslovníkom o radu, osim u slučajevima propisanim ovim Statutom.
- (2) Statut Općine, odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, suglasnost za promjene granica Općine i odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja vijećnika.

Članak 31.

- (1) Javnost se osigurava na način da se sve sjednice Općinskog vijeća tonski snimaju i po mogućnosti da se čine dostupnim javnosti putem odgovarajućih online platformi.
- (2) Svaka sjednica Općinskog vijeća se najavljuje na internet stranici Općine na kojoj se obvezno postavlja: mjesto i vrijeme održavanja sjednice kao i dnevni red sa pripadajućim materijalima za sjednicu, kao i zapisnicima nakon završenih sjednica.
- (3) Radi što potpunijeg i točnijeg informiranja javnosti o rezultatima rada Općinskog vijeća i radnih tijela, može se dati službeno priopćenje za novine i za druga sredstva priopćavanja, o čemu odlučuje predsjednik Općinskog vijeća.
- (4) To su po pravilu pitanja koja se tiču sigurnosti, a koja bi mogla dovesti do uznemiravanja šire društvene zajednice o čemu Općinsko vijeće donosi odluku dvotrećinskom većinom u slučajevima propisanim ovim Statutom.

Članak 32.

- (1) Prva sjednica Općinskoga vijeća u novome sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon što Središnje izborno povjerenstvo ovjeri i objavi izborne rezultate.
- (2) Prvu sjednicu novoizabranog Općinskoga vijeća saziva predsjednik iz prethodnog saziva, odnosno zamjenik predsjednika ukoliko je predsjednik spriječen i njom predsjedava do izbora novog predsjednika.
- (3) U slučaju spriječenosti predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća prethodnog saziva, sjednicu će sazvati i njom predsjedavati najstariji vijećnik novoga saziva.
- (4) Ukoliko se sjednica ne sazove na način propisan u stavku 2. i 3. ovoga članka, sjednicu će sazvati vijećnik novog saziva, kojeg je pismeno ovlastila većina novoizabranih vijećnika.
- (5) Općinsko vijeće je konstituirano na dan kada se sastalo na prvo zasjedanje.
- (6) Kvorum za konstituirajuću sjednicu čine dvotrećinska većina izabranih vijećnika Općinskog vijeća.

Članak 33.

- (1) Izbor predsjednika Općinskog vijeća i dva zamjenika predsjednika Vijeća vrši se javnim glasanjem, a može i tajnim glasanjem ukoliko to odluči Općinsko vijeće.
- (2) Prilikom predlaganja izbora predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskog vijeća osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te ravnopravnost spolova.
- (3) Predsjednik Općinskog vijeća predstavlja Općinsko vijeće i rukovodi njegovim radom u okviru prava i dužnosti Općinskog vijeća.
- (4) Zamjenik predsjednika Općinskog vijeća zamjenjuje predsjednika pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti ili kada mu predsjednik povjeri poslove iz svog djelokruga.

Članak 34.

Predsjednik Općinskog vijeća i Općinski načelnik ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Članak 35.

- (1) Predsjednik Općinskoga vijeća svoju dužnost obavlja profesionalno ili ne profesionalno.
- (2) Izabrani predsjednik Općinskog vijeća izjavom odlučuje, da li će dužnost obavljati profesionalno ili ne profesionalno.
- (3) Materijalna i druga statusna prava predsjednika Općinskog vijeća određuju se posebnom odlukom Općinskoga vijeća.

Članak 36.

- (1) Izbor predsjednika i dva zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća obavlja se na temelju liste kandidata na kojoj su jedan ili više kandidata za predsjednika ili zamjenike predsjednika.
- (2) Predsjednik i zamjenici predsjednika biraju se iz reda tri konstitutivna naroda.
- (3) Listu kandidata iz stavka 1. ovog članka predlaže Povjerenstvo za izbor i imenovanje, nakon prethodnih konzultacija s političkim strankama i koalicijama koje su zastupljene u Općinskom vijeću.
- (4) Svaki vijećnik ili skupina vijećnika može predložiti kandidata za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća.
- (5) Ako je za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća predloženo onoliko kandidata koliko se bira, kandidat je izabran ako je dobio većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika.
- (6) Ako kandidat za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća ne dobije većinu iz prethodnog stavka, ponavlja se glasovanje, a ako i u ponovnom glasovanju kandidat ne dobije potrebnu većinu, ponavlja se cijeli postupak za utvrđivanje prijedloga kandidata.
- (7) Ako je za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća predloženo više kandidata, izabran je onaj kandidat koji je dobio većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika.
- (8) Ako ni jedan od predloženih kandidata za predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća ne dobije većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika, u idućem glasovanju glasuje se za dvojicu kandidata koji su dobili najveći broj glasova.
- (9) Ako ni u ponovljenom glasovanju ni jedan kandidat ne dobije potrebnu većinu glasova, ponavlja se cijeli izborni postupak.
- (10) Ako ni u najviše dva ponovna glasovanja ni jedan od kandidata ne dobije većinu glasova ukupnog broja izabranih vijećnika, izbor predsjednika i zamjenika predsjednika obavlja se na idućoj sjednici.
- (11) Predsjednik i zamjenici predsjednika Općinskoga vijeća mogu podnijeti ostavku.
- (12) Predsjednik i zamjenici Općinskoga vijeća mogu biti razriješeni prije isteka mandata, odlukom Općinskoga vijeća, sukladno zakonu, Statutu i Poslovniku Općinskoga vijeća.

Članak 37.

- (1) Predsjednik Općinskoga vijeća:
  - a) predstavlja i zastupa Općinsko vijeće i rukovodi njegovim radom,
  - b) sudjeluje u pripremama sjednica, saziva i predsjedava sjednicama Općinskoga vijeća,
  - c) potiče razmatranje pitanja iz djelokruga Općinskoga vijeća,
  - d) brine se o ostvarivanju Plana i programa rada Općinskoga vijeća i o tome podnosi izvješće,
  - e) brine se o primjeni Poslovnika o radu Općinskog vijeća,
  - f) osigurava poštivanje načela i odredbi ovog Statuta,
  - g) brine se o ostvarivanju načela javnosti rada Općinskoga vijeća i njegovih radnih tijela,
  - h) brine se o ostvarivanju prava i dužnosti općinskih vijećnika u vezi vršenja njihove funkcije iz djelokruga Općinskoga vijeća,
  - i) brine se o odnosima i suradnji Općinskoga vijeća s tijelima izvršne vlasti te prati realizaciju odluka Općinskoga vijeća,
  - j) radi na ostvarivanju suradnje s općinskim vijećima drugih općina, te drugim organima i organizacijama,
  - k) potpisuje akte koje donosi Općinsko vijeće,
  - l) vodi sjednice sukladno principima najboljih praksi demokratskog parlamentarizma i odredbi Statuta i Poslovnika o radu Općinskoga vijeća,

- m) daje naputke tajniku Općinskoga vijeća u svezi izvršavanja poslova i zadaća,
  - n) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, ovim Statutom i Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća.
- (2) Predsjednika Općinskoga vijeća u odsutnosti zamjenjuje jedan od zamjenika predsjednika.

Članak 38.

- (1) Općinsko vijeće može imati Stručnu službu i tajnika;
- (2) Odluku iz prethodnog stavka donosi Općinsko vijeće.
- (3) Ako Vijeće nema tajnika i stručnu službu, poslove iz njihove nadležnosti obavljat će državni službenik zadužen za poslove Vijeća.
- (4) Tajnik Općinskoga vijeća, odnosno državni službenik za poslove Vijeća postavlja se sukladno Zakonu o državnoj službi.
- (5) Tajnik Općinskog vijeća, odnosno državni službenik za poslove Vijeća zadužen za Općinsko vijeće pomaže predsjedniku Općinskog vijeća u pripremi i organiziranju sjednica Općinskoga vijeća, stara se o pravno tehničkoj obradi akata usvojenih na sjednici Općinskoga vijeća, stara se o blagovremenom objavljivanju propisa i drugih akata koje je donijelo Općinsko vijeće, vrši i druge poslove utvrđene zakonom, ovim Statutom i poslovnikom Općinskoga vijeća i drugim propisima.

Članak 39.

- (1) Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.
- (2) Stalna radna tijela Općinskog vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća i o kojima daju mišljenja i prijedloge.
- (3) Sastav, broj članova, djelokrug rada radnih tijela iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća.
- (4) Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Općinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura jednakopravnu zastupljenost spolova sukladno zakonu.

Članak 40.

- (1) U Općinskom vijeću mogu se osnivati klubovi vijećnika političkih stranaka i koalicija zastupljenih u Općinskome vijeću i klubovi neovisnih vijećnika, kao oblik njihovog djelovanja u Općinskome vijeću, posebice u pripremama i utvrđivanju prijedloga dnevnog reda sjednica i u raspravljanju prigodom donošenja akata i učinkovitijeg rada Općinskoga vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne suradnje.
- (2) Klubovi vijećnika osnivaju se kao mehanizam za učinkovitiji rad Općinskoga vijeća i unapređenja međustranačke suradnje;
- (3) Osnivanje, zadaće i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća.

Članak 41.

- (1) Radi unapređenja učinkovitosti i usklađivanja rada, Općinsko vijeće može osnovati Kolegij Općinskoga vijeća.
- (2) Sastav Kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća.

2. Općinski načelnik

Članak 42.

- (1) Nositelj izvršne vlasti u okviru prava i dužnosti Općine je Općinski načelnik, koji predstavlja i zastupa Općinu u skladu s Ustavom, zakonom, Statutom i drugim propisima.

Članak 43.

- (1) Općinski načelnik se bira neposredno na način i po postupku utvrđenim zakonom.
- (2) Općinski načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran.

(3) Kada bude izabran, Općinski načelnik mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata sukladno zakonu.

(4) Općinski načelnik može podnijeti ostavku.

(5) Općinski načelnik može biti opozvan.

Članak 44.

Općinskom načelniku prestaje mandat i prije isteka vremena na koje je izabran, sukladno Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine.

a) danom podnošenja ostavke,

b) ako je opozvan sukladno zakonu,

c) danom smrti,

d) danom pravomoćnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju šest mjeseci ili duže,

e) danom pravomoćnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti,

f) danom kada je izabran ili imenovan na funkciju čije je imenovanje nespojivo s funkcijom izabranog člana određenog organa kao što je predviđeno zakonom,

g) ako odjavi prebivalište sa područja općine Glamoč,

h) ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran.

Članak 45.

(1) Općinski načelnik može biti opozvan.

(2) Inicijativa s obrazloženjem za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika može biti pokrenuta od Općinskog vijeća putem 1/3 vijećnika Općinskog vijeća ili 10 % registriranih birača na području općine.

(3) Općinsko vijeće je dužno sve inicijative za pokretanje opoziva Općinskog načelnika iz prethodnog stavka ovoga članka staviti na dnevni red naredne sjednice Općinskoga vijeća, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostave prijedloga predsjedniku Općinskog vijeća.

(4) Odluka o pokretanju opoziva Općinskog načelnika donosi se većinom glasova od ukupnog broja vijećnika u Općinskom vijeću.

(5) Nakon izglasavanja opoziva novi izbori za Općinskog načelnika raspisuju se u roku od 60 dana.

(6) Općinsko vijeće će imenovati povjerenstvo za provođenje postupka opoziva i provođenje novih izbora za Općinskog načelnika.

(7) Mandat Općinskog načelnika prestaje ukoliko natpolovična većina građana, koji su glasali, donese odluku o opozivu Općinskoga načelnika.

(8) Odluka građana je obvezujuća za Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

Članak 46.

(1) Općinskog načelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje dužnosnik ili djelatnik općinskog tijela uprave kojeg on ovlasti.

(2) Dužnost Općinskog načelnika u slučaju prestanka mandata u smislu članka 5. Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine i u slučaju opoziva u smislu člana 6. istog Zakona, do ponovnog izbora načelnika vrši osoba izabrana od Općinskog vijeća, natpolovičnom većinom glasova od ukupnog broja vijećnika Općinskog vijeća.

Članak 47.

Općinski načelnik kao nositelj izvršnih poslova u okviru samoupravnog djelokruga Općine, u okviru svojih nadležnosti:

a) predstavlja i zastupa Općinu sukladno zakonu i ovom Statutu,

b) donosi akte iz svoje nadležnosti,

c) izrađuje i Vijeću podnosi na usvajanje nacrt i prijedlog proračuna, ekonomske planove, razvojne planove, investicijske programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulacijske dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,

d) predlaže odluke i druge opće akte Općinskom vijeću,

- e) provodi politiku jedinice lokalne samouprave sukladno odlukama Općinskog vijeća,
- f) izvršava proračun Općine i osigurava pripremu odluka i drugih akata Općinskog vijeća,
- g) izvršava zakone i druge propise čije je izvršenje povjereno Općini,
- h) utvrđuje ustrojstvo službi za upravu i drugih službi Općine,
- i) donosi pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Jedinственoga općinskog organa uprave,
- j) realizira suradnju Općine kao jedinice lokalne samouprave sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama sukladno odlukama i zaključcima Vijeća i njegovih radnih tijela,
- k) podnosi izvješće Općinskom vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,
- l) osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Općinskog vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje;
- m) odgovoran je za izvršavanje proračuna Općine;
- n) odlučuje o pitanjima iz radnoga odnosa zaposlenika sukladno zakonu;
- o) obavlja koordinaciju, rukovodi, usklađuje i usmjerava rad općinskog tijela uprave, odnosno službi za upravu, kao i nadzor nad njihovim radom, sukladno zakonu,
- p) brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada, sukladno zakonu i odluci Općinskoga vijeća,
- q) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim Statutom.

Članak 48.

Radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, Općinski načelnik može osnivati savjete i komisije, posebnim aktom kojim se utvrđuje sastav, broj članova i djelokrug rada.

Članak 49.

Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskom vijeću.

Članak 50.

- (1) Općinski načelnik svoju dužnost obavlja profesionalno.
- (2) Plaća, naknade i druga materijalna prava Općinskog načelnika utvrđuje se Zakonom i odlukom koju donosi Općinsko vijeće.
- (3) Na prava i obveze koje se odnose na radno pravni status Općinskog načelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se Zakon o radu HBŽ i kolektivni ugovori.

Članak 51.

U obavljanju prenesenih poslova županijske uprave Općinski načelnik vrši poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje županijska uprava.

3. Općinske službe za upravu

Članak 52.

- (1) Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, kao i upravnih i stručnih poslova koji se federalnim ili županijskim zakonom prenesu na Općinu, osnivaju se Općinske službe za upravu (u daljnjem tekstu: Općinske službe).
- (2) Općinske službe za upravu mogu imati odsjeke, ako se unutar općinske službe za upravu obavljaju osobito složeni poslovi.
- (3) Odlukom o osnivanju Općinskih službi uređuju se pitanja koja se odnose na naziv, broj, nadležnost, rukovođenje, odgovornost, i način rada Općinskih službi.

Članak 53.

(1) Radom svih Općinskih službi rukovodi Općinski načelnik koji koordinira i usmjerava njihov rad, vrši nadzor nad njihovim radom s ovlastima predviđenim Ustavom, zakonom, Statutom i drugim propisima.

(2) Poslove rukovođenja unutar pojedine Općinske službe obavljaju pomoćnici Općinskog načelnika s ovlastima koje na njih prenese Općinski načelnik.

(3) Pomoćnici Općinskog načelnika za svoj rad i upravljanje odgovaraju Općinskome načelniku.

Članak 54.

(1) Pomoćnike Općinskoga načelnika postavlja Općinski načelnik sukladno zakonu.

(2) Za pomoćnika Općinskog načelnika može biti postavljena osoba koja ispunjava uvjete utvrđene u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu jedinstvenog općinskog tijela uprave.

Članak 55.

(1) Unutarnje ustrojstvo Općinskih službi uređuje se Pravilnikom.

(2) Pravilnik o unutarnjem ustroju jedinstvenoga općinskog tijela uprave sadrži:

- a) ustrojbene jedinice i njihove nadležnosti;
- b) sistematizaciju radnih mjesta koja obuhvaća:
  1. naziv radnih mjesta,
  2. opis poslova,
  3. uvjete za obavljanje poslova,
  4. vrstu djelatnosti,
  5. naziv skupine u koju spadaju poslovi,
  6. složenost poslova i druge elemente,
  7. način rukovođenja tijelom i jedinicama,
  8. programiranje i planiranje poslova,
  9. ovlasti i odgovornosti rukovodećih državnih službenika u obavljanju poslova,
  10. broj vježbenika koji se primaju i uvjeti za prijem vježbenika i druga pitanja.

Članak 56.

Općinske službe sukladno zakonu i ovom Statutu obavljaju sljedeće upravne i druge stručne poslove:

- a) neposredno izvršavaju odluke i druge opće akte koje donosi Općinsko vijeće i Općinski načelnik iz samoupravnog djelokruga općine,
- b) obavljaju upravne i druge stručne poslove koji su federalnim odnosno županijskim zakonima i drugim propisima, kao i propisima BiH preneseni na Općinska tijela uprave,
- c) prate stanje u upravnim oblastima za koje su osnovane,
- d) rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima građana i pravnih osoba iz samoupravnog i upravnog djelokruga Općine
- e) obavljaju nadzor nad djelatnošću javnih poduzeća i ustanova koje obavljaju poslove na temelju javnih ovlasti,
- f) daju inicijativu za rješavanje određenih pitanja iz samoupravnog i upravnog djelokruga Općine,
- g) pripremaju nacрте općinskih propisa i drugih općih akata iz svoje nadležnosti,
- h) obavljaju i druge poslove određene ovim Statutom i pozitivnim propisima.

Članak 57.

(1) Rad Općinskih službi je javan.

(2) Općinske službe samostalno obavljaju poslove iz svoje nadležnosti, a za svoj rad odgovaraju Općinskom načelniku.

Članak 58.

(1) Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti Općinskih službi mogu se za jedno ili više naseljenih mjesta osnovati mjesni uredi izvan sjedišta Općinskih službi.

(2) Mjesne urede osniva Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika.

(3) Odlukom o osnivanju mjesnih ureda određuje se nadležnost, sjedište, područje, broj izvršitelja i nadzor nad obavljanjem povjerenih poslova.

Članak 59.

U nadležnosti mjesnih ureda mogu se dodijeliti poslovi koji se odnose na:

- a) vođenje matičnih knjiga i obavljanje matične službe,
- b) ovjeravanje prijepisa raznih isprava,
- c) prijem zahtjeva stranaka,
- d) izdavanje uvjerenja ili potvrda o činjenicama o kojima se vode službene evidencije kod općinskih službi i
- e) druge poslove od izravnog interesa za ostvarivanje prava i obveza građana kod Općinskih službi.

Članak 60.

Sredstva za rad Općinskih službi i mjesnih ureda osiguravaju se u proračunu Općine.

VI. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Članak 61.

Općina donosi propise u obliku: statuta, odluka, pravilnika, poslovnika, naputaka, preporuka, instrukcija, naredbi, rezolucija, deklaracija, kao općih akata i rješenja i zaključaka kao pojedinačnih akata.

1. Akti Općinskog vijeća

Članak 62.

(1) Općinsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa zakonom i ovim statutom.

(2) Općinsko vijeće donosi sljedeće propise:

- a) Statut,
- b) proračun,
- c) planske dokumente,
- d) odluke,
- e) pravilnike,
- f) poslovnike i
- g) druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskog vijeća.

(3) Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

(4) Poslovníkom o radu Općinskog vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Općinskog vijeća.

Članak 63.

Općinski načelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to:

- a) rješenja,
- b) zaključke,
- c) naredbe,
- d) uputstva,
- e) pravilnike i
- f) druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, ovim Statutom ili odlukom Općinskog vijeća.

Članak 64.

(1) Akti organa i tijela Općinskog vijeća su rješenja i zaključci.

(2) Protiv prvostupanjskih akata Općinskog načelnika kada je Općinski načelnik rješavao na osnovu propisa Općine, u drugom stupnju rješava Drugostupanjaska upravna komisija koju kao drugostupanjski organ osniva Općinsko vijeće.

Članak 65.

(1) Odluke i drugi opći akti objavljuju se u „Narodnim novinama Općine Glamoč“, prije nego što stupe na snagu.

(2) Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu danom objavljivanja.

Članak 66.

U „Narodnim novinama Općine Glamoč“ osim odluka i drugih općih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, proračun Općine, godišnje izvješće o izvršenju proračuna, obračun proračuna (završni račun), programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspologanja općinskom imovinom, te drugi akti kada to odrede organi koji ih donose.

Članak 67.

(1) Općinsko vijeće, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, donosi općinske propise i druge akte iz članka 62. ovog Statuta.

(2) Općinsko vijeće donosi općinske propise i druge opće akte i o pitanjima koja su zakonom Županije, odnosno zakonom Federacije prenesena na Općinu, ako je zakonom o prenošenju tih poslova predviđeno donošenje općinskog propisa.

Članak 68.

(1) Odlukom se uređuju pitanja i odnosi iz samoupravnog djelokruga Općine, pitanja koja se odnose na prihode i financijska sredstva Općine, osnivaju poduzeća, ustanove, i druge pravne osobe, utvrđuju određena pitanja i određuju mjere u okviru nadležnosti Općinskog vijeća, uređuju određena pitanja koja su zakonom Federacije odnosno zakonom Županije prenesena na Općinu, a predviđeno je donošenje općinskog propisa, te druga pitanja određena ovim Statutom.

(2) Naputkom se bliže propisuje način rada i izvršavanja određenih poslova koja se odnose na pojedina pitanja utvrđena u općim propisima iz članka 61. ovoga Statuta.

(3) Preporukom se ukazuje na značenje određenih pitanja glede razvoja odnosa u određenom području ili na provedbu zakona i drugih općih propisa. Preporukom se predlažu mjere koje bi trebalo poduzimati radi rješavanja određenih pitanja.

(4) Naredbom se, radi izvršavanja određenih pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine, naređuje ili zabranjuje postupanje u određenoj situaciji koja ima opće značenje na području Općine.

(5) Rezolucijom se ukazuje na stanje i probleme u određenoj oblasti društvenoga života i na mjere koje bi trebalo poduzeti.

(6) Deklaracijom se izražava opće stajalište o bitnim pitanjima od značaja za Općinu.

Članak 69.

(1) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke, kao pojedinačne akte.

(2) Rješenjem se odlučuje o imenovanju, postavljanju i razrješenju odnosno smjenjivanju, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Općinskoga vijeća.

(3) Zaključkom se utvrđuje stajališta o pitanjima od značenja za provedbu utvrđene politike i propisa iz članka 61. ovoga Statuta, određuju zadaci za Općinskoga načelnika ili općinske službe prigodom razmatranja pitanja iz njihovog djelokruga i drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Općinskoga vijeća o kojima se ne odlučuje rješenjem.

(4) Akti radnih tijela Općinskoga vijeća su rješenja i zaključci.

(5) U upravnim stvarima za čije rješavanje je nadležno Općinsko vijeće, postupak vodi i priprema prijedlog rješenja osoba, povjerenstvo, odnosno drugo tijelo određeno Poslovníkom Općinskoga vijeća, ako zakonom odnosno drugim propisom nije drukčije određeno.

(6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se protiv istih može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

2. Akti Općinskoga načelnika

Članak 70.

(1) Općinski načelnik može donositi provedbene opće akte radi primjene općinskih propisa iz članka 58 ovoga Statuta, i to: pravilnike, naputke, instrukcije i naredbe.

(2) Općinski načelnik može donositi opće akte iz stavka 1. ovog članka, ako je za to ovlašten propisom iz članka 63. ovoga Statuta ili zakonom.

(3) Opći akti iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

Članak 71.

(1) Pravilnikom se bliže razrađuju pojedine odredbe odnosno pitanja uređena općim propisima, radi osiguravanja uvjeta za odgovarajuću primjenu toga propisa.

(2) Instrukcijom se utvrđuju pravila i upute o načinu obavljanja poslova općinskih službi i drugih institucija za provedbu i primjenu propisa iz članka 61. ovoga Statuta.

Članak 72.

(1) U izvršavanju općinskih propisa iz članka 61. ovoga Statuta, u okviru isključivih prava i dužnosti Općine, Općinski načelnik donosi rješenja i druge pojedinačne akte kojima se rješavaju prava i obveze zainteresiranih stranaka u upravnim stvarima.

(2) Pripremu nacrtu rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka obavljaju ovlašteni općinski državni službenici.

(3) Općinski načelnik može ovlastiti državnog službenika za donošenje rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka, sukladno zakonu, pri čemu se mora donijeti posebno rješenje o prijenosu tih ovlasti.

(4) Protiv prvostupajskih rješenja i drugih pojedinačnih akata iz stavka 1. i 3. ovoga članka, zainteresirane stranke imaju pravo izjaviti žalbu općinskom ili drugom tijelu određenom posebnim propisom Općinskoga vijeća na temelju kojeg je rješavano u prvom stupnju.

Članak 73.

(1) Rješenja i druge pojedinačne akte Općinski načelnik odnosno državni službenik donosi i u slučajevima kada odlučuje u upravnom postupku o pravima, obvezama i pravnim interesima građana i pravnih osoba na temelju federalnog i županijskog zakona kojim su upravni i stručni poslovi preneseni na Općinu.

(2) Protiv prvostupajskih rješenja i drugih pojedinačnih akata donesenih u poslovima iz stavka 1. ovoga članka, može se izjaviti žalba i to:

- a) na rješenja i druge pojedinačne akte koji su doneseni na temelju zakona ili drugog propisa Županije – nadležnom tijelu uprave Županije, ako zakonom Županije nije drukčije određeno.
- b) na rješenja i druge pojedinačne akte koji su doneseni na temelju zakona ili drugog propisa Federacije – nadležnom tijelu za upravu Federacije, ako federalnim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 74.

Pri donošenju rješenja i drugih pojedinačnih akata iz članka 73. ovoga Statuta primjenjuju se pravila upravnog postupka koja su utvrđena Zakonom o upravnom postupku FBiH, a u pogledu upravnog spora Zakon o upravnim sporovima.

Članak 75.

(1) Svi opći akti za koje je to utvrđeno posebnim propisom, kao i oni za koje to utvrdi Općinsko vijeće, upućuju se na javnu raspravu.

(2) Putem javne rasprave omogućava se građanima da sudjeluju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine, a posebice prilikom donošenja Statuta i proračuna Općine.

(3) Poslovníkom Općinskoga vijeća detaljnije će se regulirati način vođenja javne rasprave.

Članak 76.

(1) Opći propisi iz članka 61. ovoga Statuta, stupaju na snagu kao što je u njima propisano, ali ne prije nego što budu objavljeni.

(2) Propisi i opći akti iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se u službenom glasilu Općine.

(3) Službeno glasilo Općine je «Narodne novine Općine Glamoč».

VII. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOGA NAČELNIKA

Članak 77.

Međusobni odnosi Općinskoga vijeća i općinskoga načelnika temelje se na načelima međusobnog uvažavanja i suradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje i razvoj Općine.

Članak 78.

(1) Općinsko vijeće može zatražiti od Općinskog načelnika da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Općinskoga vijeća podnese prijedlog koji sadrži temelje programa i politike koje treba ostvariti tijekom mandata.

(2) Općinsko vijeće razmotrit će program iz prethodnoga stavka ovoga članka u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Članak 79.

(1) Općinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izvješća o aktivnostima Općinskog načelnika svake godine, po mogućnosti do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Povodom izvješća iz prethodnoga stavka, Općinsko vijeće može izvješće usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

(3) Ako Općinsko vijeće izvješće odbije, ukazat će Općinskome načelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Članak 80.

Općinski načelnik je dužan dostaviti prijedlog proračuna Općinskome vijeću u roku propisanom proračunskim kalendarom.

Članak 81.

(1) Općinsko vijeće, većinom od ukupnog broja vijećnika, usvaja proračun u roku predviđenom proračunskim kalendarom.

(2) Do usvajanja novog proračuna, najduže 90 dana nakon početka proračunske godine, financiranje Općine ne može biti veće od realizacije proračuna za isto razdoblje prethodne godine umanjenog za kapitalne investicije čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

(3) Ukoliko Općinsko vijeće ne usvoji proračun u roku od 90 dana od početka proračunske godine, Općinski načelnik proglašava proračun.

(4) Proračun stupa na snagu nakon objavljivanja u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

Članak 82.

(1) Ukoliko Općinski načelnik, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni proračun u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje Općine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu.

(2) Arbitražu će u roku od mjesec dana vršiti tijelo koje će formirati Federalno ministarstvo financija, čiji je nalaz obvezujući.

(3) Arbitražno tijelo činit će predstavnici Federalnog ministarstva financija, Županijskog ministarstva financija, Općinskoga vijeća i Općinskoga načelnika, neovisni stručnjak iz oblasti financija i predstavnika Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

(4) Do donošenja arbitražne odluke proračun se izvršava.

Članak 83.

(1) Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim.

(2) U slučaju iz prethodnoga stavka nadležno tijelo dužno je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće odnosno Općinskoga načelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće izvršiti.

(3) Kada Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim tijelom sukladno Ustavu i zakonu.

Članak 84.

(1) Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke, zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra štetnim po Općinu, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.

(2) Tijelo koje je donijelo odluku preispitat će je nakon 15 dana, a do tada se ta odluka ne primjenjuje.

Članak 85.

Općinski načelnik je dužan redovito informirati Općinsko vijeće o ostvarivanju politike Općine, odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative, te pismeno ili usmeno dati odgovor u roku od 30 dana od zatražene informacije ili do naredne sjednice Općinskog vijeća ako je pitanje postavljeno na sjednici.

Članak 86.

Općinsko vijeće je dužno razmotriti prijedlog odluke, odnosno informaciju koju podnese Općinski načelnik i o tome se očitovati najkasnije u roku od 30 dana od prijema iste.

VIII. MJESNA SAMOUPRAVA

Članak 87.

(1) Mjesna samouprava se ostvaruje i provodi u mjesnoj zajednici.

(2) Mjesna samouprava podrazumijeva pravo građana da izravno sudjeluju u odlučivanju o određenim lokalnim poslovima koji neposredno utječu na njihov svakodnevni život i rad.

(3) Kao organizacijski oblik za ostvarivanje poslova iz stavka 2. ovoga članka osnivaju se mjesne zajednice kao obvezan oblik mjesne samouprave.

(4) U ostvarivanju prava iz stavka 2. ovoga članka mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

(5) Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta, ili za veći dio naselja, koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini cjelinu.

1. Mjesna zajednica

Članak 88.

(1) Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom.

(2) Odlukom o osnivanju mjesne zajednice utvrđuju se: naziv, sjedište, područje mjesne zajednice, mjesna područja, odnosno drugi dijelovi mjesne zajednice, poslovi iz izvornog djelokruga lokalne samouprave povjereni mjesnoj zajednici na obavljanje, financiranje mjesne zajednice, Vijeće MZ i način neposrednog izbora predsjednika i članova vijeća mjesne zajednice, drugi organi mjesne zajednice i način njihovog izbora, informiranje građana o radu tijela mjesne zajednice i tijela jedinice lokalne samouprave, način i postupak donošenja odluka tijela mjesne zajednice, odluke tijela jedinice lokalne samouprave za čije donošenje je potrebna suglasnost tijela mjesne zajednice, edukacija članova tijela mjesnih zajednica, informiranje građana o radu tijela mjesne zajednice, kao i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

(3) Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

(4) Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini privrednu i društvenu cjelinu

(5) U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Članak 89.

(1) Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani koji su upisani u središnji birački popis područja za koje se pokreće osnivanje mjesne zajednice, njihove organizacije i udruge, Općinski načelnik i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika.

(2) Ako građani podnose prijedlog odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje 5 % birača upisanih u centralni birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

(3) Osim podataka o podnositelju inicijative za osnivanje mjesne zajednice, inicijativa sadrži:

- a) naziv i sjedište mjesne zajednice.
- b) područje naseljenog mjesta ili naselja za koje se traži osnivanje mjesne zajednice
- c) obrazložen razlog podnošenja inicijative.

(4) Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se i o njoj se glasuje na zborovima građana područja za koje se traži osnivanje mjesne zajednice, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni 10% birača upisanih u središnji birački popis toga područja.

(5) Usvojena inicijativa dostavlja se Općinskom vijeću.

Članak 90.

(1) Općinsko vijeće će u roku od 60 dana, od dostave, zauzeti stav o pravnoj valjanosti i osnovanosti inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

(2) Ukoliko Općinsko vijeće ocijeni da je procedura oko usvajanja inicijative na zboru građana provedena na pravno valjan i demokratski način, da postoje materijalni i ostali uvjeti za pravilno i efikasno funkcioniranje mjesne samouprave putem mjesne zajednice, isto će donijeti zaključak o prihvaćanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

(3) Zaključkom iz prethodnog stavka Općinsko vijeće će zadužiti Općinskog načelnika da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

(4) Odluka o osnivanju mjesne zajednice obvezno sadrži: naziv, sjedište, područje mjesne zajednice, mjesna područja, odnosno druge dijelove mjesne zajednice, osnivački odbor i druga pitanja u svezi sa ostvarivanjem mjesne samouprave.

(5) Odbor iz prethodnog stavka je dužan pripremiti nacrt statuta i drugih akata mjesne zajednice i provesti izbore za tijela mjesne zajednice najkasnije u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o osnivanju mjesne zajednice.

Članak 91.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice s drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Članak 92.

(1) Mjesna zajednica ima svojstvo pravne osobe u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju.

(2) Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna općinska služba.

Članak 93.

(1) Mjesna zajednica ima Statut.

(2) Statut mjesne zajednice donose građani na svom zboru.

(3) Statut je donesen ako je za njega glasalo 2/3 prisutnih građana.

(4) Statutom mjesne zajednice utvrđuju se: postupak za osnivanje mjesne zajednice, nadležnost i poslovi mjesne zajednice, tijela mjesne zajednice, način njihova izbora, razrješenja, rada i odlučivanja, javnost rada i informiranja, način financiranja djelatnosti mjesne zajednice, suradnja s općinskim i drugim tijelima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Članak 94.

Mjesna zajednica kroz svoja tijela odlučuje o poslovima koji izravno utječu na svakodnevne potrebe i život građana, kao što su:

- a) pokretanje i sudjelovanje u javnoj raspravi prilikom pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice, pokretanje inicijativa i sudjelovanje u gradnji komunalnih objekata i objekata u općoj uporabi,
- b) pokretanje i sudjelovanje u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj gospodarstva i društvenih djelatnosti,
- c) briga o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i s tom svrhom pokreću suradnju sa stručnim tijelima iz djelatnosti socijalne zaštite,
- d) staranje o razvoju kulture i športa i stvaranju uvjeta za dostupnost ustanova i objekata kulture i športa svim građanima, naročito mladeži,
- e) stvaranje uvjeta i poduzimanje mjera za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove okoline,
- f) obavljanje i drugih poslova utvrđenim statutom i pravilima mjesne zajednice, vodeći računa o vrsti i obujmu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Članak 95.

Općinsko vijeće može posebnom odlukom, uz osiguravanje financijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje nadležnosti, ako ti poslovi izravno utječu na život i rad građana na području mjesne zajednice.

2. Tijela mjesne zajednice

Članak 96.

Tijela mjesne zajednice su:

1. Zbor građana,
2. Vijeće mjesne zajednice i
3. Predsjednik vijeća mjesne zajednice

Članak 97.

(1) Tijela mjesne zajednice imaju ovlasti i odgovornosti utvrđene ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

(2) Tijela mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javne ovlasti.

Članak 98.

Tijela mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se financiraju iz sredstava koja se izravno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

2.1. Zbor građana

Članak 99.

(1) Zbor građana je tijelo mjesne zajednice koje čine svi građani mjesne zajednice upisani u središnji birački popis.

(2) Zbor građana je tijelo konsultiranja o lokalnim poslovima. Na Zboru građana provodi se rasprava i daju mišljenja o svim pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, općine i institucija koje vrše javne ovlasti, daju prijedlozi za rješavanje pitanja od mjesnog značaja.

(3) Zbor građana bit će obvezno konzultiran o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja planova Općine, kao i o drugim pitanjima kada to zatraži Općinsko vijeće ili Općinski načelnik.

(4) Inicijativa Zbora građana koju podrži najmanje 10% građana mjesne zajednice upisanih u središnji birački popis, a tiču se pitanja iz stavka 3. ovog članka, obvezuje Vijeće mjesne zajednice i općinske tijela vlasti da se o njoj izjasne.

(5) Zbor građana bira i opoziva Vijeće mjesne zajednice.

Članak 100.

Na Zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Članak 101.

(1) Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i Općinski načelnik i Općinsko vijeće, kada to ocijene važnim.

(2) Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

(3) Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

(4) Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informiranja, oglašavanjem na oglasnim pločama u mjesnim zajednicama, u naseljima u okviru mjesne zajednice, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

(5) Poziv na Zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja Zbora građana.

Članak 102.

(1) Tijela mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje Zbora građana.

(2) O održavanju Zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

(3) Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Članak 103.

(1) Odluka donesena na zboru građana obvezujuća je za Vijeće mjesne zajednice, ali ne obvezuje Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

(2) Mišljenja i prijedloge iznesene na Zboru građana Općinsko vijeće i Općinski načelnik dužni su razmatrati tijekom rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

(3) Tijela mjesne zajednice dužna su izvijestiti Zbor građana o tome što je poduzeto u svezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

2.2. Vijeće mjesne zajednice

Članak 104.

(1) Vijeće mjesne zajednice (u daljnjem tekstu: Vijeće MZ) je tijelo odlučivanja o pitanjima od izravnog interesa za građane mjesne zajednice.

(2) Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti Vijeće mjesne zajednice dužno je konzultirati Zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice, a obvezno prilikom donošenja programa rada i financijskog plana potreba mjesne zajednice.

Članak 105.

(1) Vijeće mjesne zajednice će biti obvezno konzultirati o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja proračuna i razvojnih i prostornih planova Općine.

(2) Konzultacije iz prethodnog stavka vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja nacрта odluka.

(3) Vijeće mjesne zajednice je obvezno dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konzultacija od Općinskog vijeća ili Općinskog načelnika.

Članak 106.

(1) Vijeće mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.

(2) Članovi vijeća mjesne zajednice predlažu se neposredno na Zboru.

(3) Način i postupak provođenja izbora članova vijeća mjesne zajednice utvrdit će se Statutom mjesne zajednice.

(4) Mjesni zbor građana može punovaljano odlučivati ako je nazočno najmanje 10% građana tog zbora.

Članak 107.

(1) Prijedlog kandidata za člana Vijeća mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), tijela političkih stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice.

(2) Prilikom predlaganja i izbora članova Vijeća mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni.

Članak 108.

(1) Izbori za članove Vijeća mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.

(2) Mandat članova Vijeća mjesne zajednice traje četiri godine.

(3) Broj članova vijeća mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju građana upisanih u središnji birački spisak na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje (ili više manjih naselja) u vijeću mjesne zajednice mora biti zastupljeno sa najmanje jednim članom.

Članak 109.

Vijeće mjesne zajednice ima od 5 do 9 članova, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice, s tim da broj članova mora biti neparan.

Članak 110.

(1) Članu Vijeća mjesne zajednice prestaje mandat:

- a) istekom vremena na koje je biran,
- b) smrću,
- c) preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
- d) upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora duže od 3 mjeseca,
- e) ako je pravomoćnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
- f) ostavkom,
- g) smjenjivanjem.

(2) Ako članu Vijeća mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, predsjednik vijeća mjesne zajednice će bez odlaganja a najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka mandata, dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za Vijeće mjesne zajednice.

Članak 111.

(1) Vijeće mjesne zajednice:

- a) donosi Statut mjesne zajednice,
- b) donosi Poslovnik o radu sukladno Statutu mjesne zajednice,
- c) donosi financijski plan i završni račun,
- d) odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice,
- e) donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
- f) saziva mjesne zborove građana,
- g) donosi program rada i izvješće o radu,
- h) surađuje sa drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,
- i) formira svoja radna tijela,
- j) obavlja i druge poslove utvrđene Statutom mjesne zajednice.

(2) Vijeće mjesnih zajednica obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Općine prenese Općinsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Članak 112.

(1) Vijeće mjesne zajednice donosi odluke iz svoje nadležnosti većinom glasova ukupnog broja izabраниh članova.

Članak 113.

(1) Vijeće mjesne zajednice saziva Zbor građana najmanje jednom godišnje na kojem ga upozna je s pitanjima iz članka 94. ovog Statuta.

(2) Vijeće mjesne zajednice obvezno će sazvati Zbor građana na zahtjev Općinskog vijeća, Općinskog načelnika kao i na inicijativu najmanje 10% građana mjesne zajednice, upisanih u središnji birački popis.

Članak 114.

(1) Vijeća mjesnih zajednica za svoj rad odgovaraju Općinskom vijeću.

(2) Općinski načelnik putem nadležne općinske službe priprema godišnje izvješće o radu vijeća mjesne zajednice koji podnosi Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje.

Članak 115.

(1) Sredstva za rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupavnog djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama osiguravaju se u proračunu Općine.

(2) Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- a) sredstava samodoprinosu,
- b) sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica,
- c) sredstava od imovine i imovinskih prava,
- d) sredstava koja Općina ustupa mjesnoj zajednici,
- e) pokloni i druga sredstva,
- f) sredstva od pomoći, poklona pravnih i fizičkih osoba
- g) grantova od viših razina vlasti,
- h) projekata koji se financiraju putem domaćih i međunarodnih donatora,

(3) Sustav financiranja mjesnih zajednica mora biti dovoljno raznolik i evolutivan kako bi mogao slijediti, koliko je praktički moguće, promjene stvarnih troškova vršenja poslova iz ovlasti mjesne zajednice.

(4) Mjesna zajednica koristi sredstva sukladno sa svojim programima i planovima.

Članak 116.

Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u proračunu Općine za rad i funkcioniranje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uvjete korištenja tih sredstava.

Članak 117.

Stručne, administrativne i financijsko-računovodstvene poslove za potrebe tijela mjesnih zajednica vrši nadležna služba Općine.

Članak 118.

(1) Općinsko vijeće posebnom odlukom će uspostaviti Koordinaciono vijeće mjesnih zajednica.

(2) Članovi Vijeća iz članka 118. ovoga Statuta su: predsjednici mjesnih zajednica, predsjednik Općinskog vijeća i Općinski načelnik.

(3) Predsjednik Vijeća je Općinski načelnik.

(4) Vijeće će se sastajati minimalno jednom u 2 mjeseca, a po potrebi i češće.

(5) Vijeće će donijeti poslovnik o radu.

(6) Predsjednik Općinskog vijeća i Općinski načelnik dužni u toku kalendarske godine posjetiti sve mjesne zajednice u općini.

2.3. Predsjednik vijeća mjesne zajednice

Članak 119.

(1) Vijeće mjesne zajednice iz reda svojih članova bira predsjednika Vijeća mjesne zajednice na razdoblje od četiri godine.

(2) Predsjednik Vijeća mjesne zajednice predstavlja mjesnu zajednicu, saziva sjednice Vijeća mjesne zajednice i predsjedava im, izvršava program rada i financijski plan, obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.

(3) Predsjednik vijeća mjesne zajednice za svoj rad odgovara Vijeću mjesne zajednice, a Općinskom načelniku za obavljanje onih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine koji su preneseni mjesnoj zajednici.

Članak 120.

(1) Kandidat sa liste za izbor članova Vijeća mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik Vijeća mjesne zajednice.

(2) Ako kandidat iz prethodnog stava ne prihvati funkciju predsjednika Vijeća mjesne zajednice ili je iz nekog drugog razloga spriječen da obavlja funkciju ili mu prestane mandat sukladno članku 110. ovog Statuta, predsjednik je slijedeći kandidat koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za Savjet mjesne zajednice.

(3) Vijeće mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika Vijeća mjesne zajednice.

Članak 121.

Predsjednik Vijeća mjesne zajednice i član Vijeća može biti opozvan po postupku i na način utvrđen Statutom mjesne zajednice.

Članak 122.

Funkcija predsjednika i članova Vijeća mjesne zajednice su počasne.

Članak 123.

(1) Predsjednik Vijeća mjesne zajednice:

- a) zastupa mjesnu zajednicu,
- b) prikuplja i analizira potrebe koje je neophodno rješavati u mjesnoj zajednici,
- c) ostvaruje suradnju mjesne zajednice sa drugim mjesnim zajednicama i pokreće suradnju po pitanjima od zajedničkog interesa,
- d) promovira i održava savjetovanja o problemima od interesa za građane u mjesnoj zajednici koji su u nadležnosti tijela mjesne zajednice i Općine,
- e) osigurava blagovremeno i potpuno informiranje o aktivnostima i inicijativama organa mjesne zajednice, saziva sjednice Vijeća MZ, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama Vijeća MZ i potpisuje akte Vijeća MZ,
- f) provodi i osigurava provođenje odluka Vijeća MZ i podnosi izvješća o provođenju odluka Vijeća MZ,
- g) surađuje sa tijelima i službama Općine,
- h) sudjeluje u provođenju mjera civilne zaštite u skladno aktivnostima organa i službi Općine,
- i) informira građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,
- j) obavlja i druge poslove koje mu povjeri Vijeće.

(2) Predsjednik Vijeća mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i Vijeću mjesne zajednice.

Članak 124.

- (1) Nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesne zajednice obavlja Općinsko vijeće.
- (2) Općinski načelnik ima pravo i obvezu predložiti Općinskome vijeću da raspusti Vijeće mjesne zajednice odnosno razriješi dužnosti predsjednika Vijeća mjesne zajednice ako u svom radu sustavno krše statut mjesne zajednice i ne izvršavaju povjerene poslove.

IX. FINANCIRANJE I IMOVINA OPĆINE

1. Financiranje Općine

Članak 125.

- (1) Općini pripadaju prihodi za obavljanje dužnosti i ovlaštenja, sukladno Ustavu i zakonu, kojima ona samostalno raspolaže u okviru svoga samoupravnog djelokruga.
- (2) Prihodi Općine razmjerni su poslovima koje, sukladno Ustavu, zakonu i ovom Statutu, obavljaju tijela vlasti Općine. Svaki prijenos novih poslova bit će praćen financijskim sredstvima potrebnim za njihovo učinkovito izvršenje.

Članak 126.

- (1) Općina ima pravo da u granicama određenim zakonom, samostalno svojim propisima uređuje poreze, naknade, doprinose, pristojbe i ostala davanja koji čine prihod Općine.
- (2) Općina uređuje i druge načine osiguranja potrebnih financijskih sredstava za financiranje svojih potreba koje nije osigurala županijska ili federalna vlast.
- (3) Propise o reguliranju pitanja iz stavka 1. i 2. ovog članka, sukladno zakonu, donosi Općinsko vijeće.

Članak 127.

- (1) Prihodi Općine su:

- a) vlastiti prihodi:

1. porezi za koje jedinica lokalne samouprave samostalno određuje stopu, sukladno zakonu,
2. prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,
3. lokalne pristojbe i naknade čije iznose utvrđuje Općinsko vijeće sukladno zakonu,
4. novčane kazne i kamate sukladno zakonu,
5. prihod od uporabe i prodaje imovine,
6. prihod od poduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine, kao i prihod od koncesija sukladno zakonskim propisima,
7. darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
8. prihodi od samodoprinosu,
9. prihodi od proračunskih korisnika,
10. drugi prihodi utvrđeni zakonom i odlukom Općinskoga vijeća.

- b) drugi prihodi:

1. prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
2. transferi i grantovi od viših razina vlasti,
3. dug sukladno zakonu.

- (2) Raspodjela sredstava Općini vrši se temeljem kriterija i formula za dodjelu utvrđenih posebnim zakonom, uvažavajući načela solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

Članak 128.

- (1) Općina može radi zadovoljavanja zajedničkih potreba građana prikupljati financijska sredstva na temelju neposrednog izjašnjavanja građana sukladno zakonu, odnosno ovim Statutom.

(2) Odluku o pokretanju postupka prikupljanja finansijskih sredstava na način utvrđen prethodnim stavom, donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- a) jedne trećine vijećnika Općinskog vijeća,
- b) Općinskog načelnika,
- c) jedne trećine mjesnih zajednica na temelju odluka zborova građana.

Članak 129.

(1) Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz proračun koji donosi Općinsko vijeće sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 130.

- (1) Prihodi i rashodi iz Općine utvrđuju se u proračunu Općine.
- (2) Svi prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.
- (3) Prihodi i rashodi proračuna moraju biti uravnoteženi.

Članak 131.

(1) Nacrt proračuna Općine Općinskom vijeću podnosi Općinski načelnik najkasnije do 30. studenog tekuće godine.

(2) Općinski načelnik je obavezan putem nadležne općinske službe pribaviti mišljenje županijskog ministarstva financija u svezi sa planiranim prihodima i rashodima sukladno zakonu, a prije slanja proračuna na Općinsko vijeće.

(3) Proračun Općine donosi Općinsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja vijećnika najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

(4) Ukoliko Općinsko vijeće ne donese proračun u roku iz prethodnog stavka, do usvajanja proračuna a najduže do 31. ožujka sljedeće godine financiranje se obavlja privremeno.

(5) Odluku o privremenom financiranju donosi Općinsko vijeće.

(6) Privremeno financiranje u smislu stavka 3. ovog članka obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Članak 132.

Ukoliko se proračun ne usvoji do 31. marta tekuće proračunske godine, Općinski načelnik proglašava proračun koji stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

Članak 133.

Ukoliko Općinski načelnik, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje Općine, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu sukladno zakonu.

Članak 134.

(1) Općinski načelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u proračunu Općine i odgovoran je za izvršavanje proračuna u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju proračuna i drugim propisima.

(2) Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskog proračuna što se tiče namjene, obujma, dinamike i korištenja sredstava.

(3) Po isteku godine za koju je proračun donesen sastavlja se završni račun i izvještaj o izvršenju proračuna.

(4) Za izvršenje Općinskog proračuna neposredno je odgovoran Općinski načelnik.

Članak 135.

Općina se može zaduživati i davati jamstva u skladu sa zakonom.

Članak 136.

Općinsko vijeće donosi odluku o izvršenju godišnjeg proračuna Općine kojom se uređuju uvjeti, način i postupak raspolaganja prihodima i rashodima. Ova odluka donosi se uz godišnji proračun Općine.

Članak 137.

Iz godišnjeg proračuna Općine financiraju se djelatnosti Općinskoga vijeća i njegovih radnih tijela, Općinskoga načelnika i općinskih službi, određene djelatnosti u djelokrugu komunalnih i društvenih službi radi zadovoljavanja temeljnih potreba građana, zaštita prirode i okoliša, mjesni uredi, mjesne zajednice i druge potrebe iz područja samoupravnog djelokruga Općine, o čemu odlučuje Općinsko vijeće.

Članak 138.

(1) Općina može udruživati svoja sredstva sa sredstvima drugih općina radi izgradnje objekata od zajedničkog interesa.

(2) Aktom o udruživanju sredstava utvrđuje se visina sredstava i njihova namjena, način osiguranja, rokovi i druge obveze Općine u svezi udruživanja tih sredstava.

Članak 139.

(1) Općinsko vijeće obavlja poslove nadzora nad materijalnim i financijskim poslovanjem tijela vlasti Općine putem odgovarajućeg povjerenstva kojeg osniva svojim posebnim aktom.

(2) Nadzor nad materijalnim i financijskim poslovanjem tijela vlasti Općine, obavljaju i nadležna tijela Županije i Federacije sukladno zakonu.

2.Imovina općine

Članak 140.

(1) Općinsku imovinu čine sve pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i imovinska prava koje pripadaju Općini sukladno zakonu.

(2) Općinsko vijeće odlučuje o pribavljanju i korištenju, te upravlja i raspolaže imovinom Općine na način propisan zakonom i ovim Statutom.

(3) O pravima iz prethodnog stavka Općinsko vijeće odlučuje samostalno ili na prijedlog Općinskoga načelnika sukladno zakonu.

(4) Općinsko vijeće je dužno upravljati i raspolagati imovinom u vlasništvu Općine, brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući sukladno zakonima i drugim propisima.

Članak 141.

(1) Općinsko vijeće može odlukom ovlastiti Općinskog načelnika da upravlja Općinskom imovinom u granicama danog ovlaštenja.

(2) Općinski načelnik je dužan najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju Općinske imovine.

Članak 142.

(1) Općinskom imovinom, koju je Općinsko vijeće svojom odlukom prenijelo na upravljanje javnim ustanovama i poduzećima, te ustanove i poduzeća upravljaju sukladno njihovoj namjeni, zakonu i odluci o davanju imovine na upravljanje.

(2) Svatko ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj uporabi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj su dana na upravljanje i koja njima izravno upravlja.

Članak 143.

(1) Općina je dužna, prije zaključivanja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima, pribaviti mišljenje Općinskoga pravobraniteljstva.

(2) Kada je predmet ugovora iz prethodnog stavka pokretna stvar ili imovinsko pravo čija vrijednost ne prelazi iznos od 5.000,00 KM, nije obvezno pribavljanje mišljenja Općinskoga pravobraniteljstva.

Članak 144.

(1) Kontrolu zakonitog upravljanja imovinom Općine, kao i nadzor nad materijalnim i financijskim poslovanjem tijela Općine obavljaju nadležna federalna i županijska tijela i Općinsko vijeće sukladno zakonu.

(2) U okviru nadležnosti iz prethodnog stavka Općinsko vijeće će obustaviti izvršenje, poništiti, odnosno ukinuti nezakoniti akt o materijalnom, odnosno financijskom poslovanju, kojeg je donijelo tijelo Općine.

X. JAVNOST RADA I INFORMIRANJE

Članak 145.

- (1) Rad svih općinskih tijela vlasti i mjesnih zajednica je javan.
- (2) Javnost rada osigurava se:
  - a) javnim održavanjem sjednica Općinskoga vijeća i njegovih radnih tijela,
  - b) javnim održavanjem sjednica tijela mjesnih zajednica,
  - c) upoznavanja javnosti o radu putem sredstava javnog priopćavanja,
  - d) objavljivanjem donesenih općih akata u «Narodnim novinama Općine Glamoč»,
  - e) slobodnim pristupom informacijama sukladno posebnom zakonu,
  - f) kao i kroz druge oblike informiranja sukladno zakonu i ovom Statutu.

XI. IZRAVNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Članak 146.

(1) Građani sa područja Općine mogu izravno sudjelovati u odlučivanju o pitanjima iz nadležnosti tijela jedinice lokalne samouprave.

- (2) Oblici izravnog odlučivanja građana su:
  - a) referendum,
  - b) zbor građana,
  - c) građanska inicijativa,
  - d) podnošenje podnesaka i pritužbi,
  - e) drugi oblici izravnog sudjelovanja i komunikacije građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

a) Referendum

Članak 147.

(1) Građani Općine referendumom izravno odlučuju o pitanjima koja su od njihova zajedničkog interesa.

- (2) Referendum se može raspisati:
  - a) o utvrđivanju prijedloga za promjenu ili donošenje općinskog propisa ili drugog općeg akta o pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine,
  - b) radi predlaganja donošenja akata o pitanjima koja su od interesa za život i rad građana kao što je:
    1. izgradnja objekata komunalnog značenja,
    2. uređenje prostora,
    3. održavanje higijene i čistoće javnih površina na području Općine,
    4. uvođenje samodoprinosu za određene namjene i
    5. druga pitanja od zajedničkog interesa građana,
  - c) kada Općinsko vijeće zatraži prethodno izjašnjavanje građana o pitanjima od općeg interesa za Općinu.

Članak 148.

(1) Referendum se može raspisati za cijelo područje Općine ili za područje jedne ili više mjesnih zajednica ili za jedno ili više naselja.

(2) Referendum za područje jedne mjesne zajednice ili jedno ili više naselja može se, po pravilu, raspisati radi uvođenja lokalnog samodoprinosu za rješavanje određenih životnih potreba građana na tom području ili izjašnjavanja o izdvajanju ili pripajanju naselja drugom području ili radi rješavanja drugih potreba značajnih za život građana na tom području, sukladno zakonu i propisima Općine.

Članak 149.

Referendum raspisuje Općinsko vijeće.

Članak 150.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- a) većina vijećnika Općinskog vijeća
- b) Općinski načelnik,
- c) jedna trećina mjesnih zajednica na temelju odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice

Članak 151.

(1) Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

(2) U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i mjesta na kojem će se referendum provesti.

(3) Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».

(4) Referendum provodi povjerenstvo koje imenuje Općinsko vijeće.

(5) Sastav povjerenstva, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma sukladno zakonu.

Članak 152.

(1) Pravo glasovanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine, imaju biračko pravo i upisani su u popis birača za područje gdje je raspisan referendum.

(2) Na referendumu se odlučuje većinom glasača koji su glasovali, uz uvjet da je referendumu pristupila većina od ukupnog broja glasača područja za koji se referendum provodi.

(3) Odluka donesena na referendumu obvezna je.

Članak 153.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Članak 154.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u „Narodnim novinama Općine Glamoč“.

b) Zbor građana

Članak 155.

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnog zbora građana o prijedlogu općinskog propisa ili drugog općeg akta ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga općine, odnosno donošenje akata iz djelokruga Općinskoga vijeća.

c) Građanska inicijativa

Članak 156.

(1) Građani mogu Općinskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

(2) Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihovog osiguranja.

(3) Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođenje jedinstvenog matičnog broja podržalo najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak podružnice i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja Općinskom vijeću.

(4) Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskog vijeća uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

(5) Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uvjete iz stavka 2. i 3. ovog članka tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni birački spisak koji se vodi za područje Općine.

d) Podnesci i pritužbe

Članak 157.

(1) Građani i pravne osobe pojedinačno ili grupno mogu podnositi podneske i pritužbe Općinskom vijeću i Općinskom načelniku.

(2) Organi iz prethodnog stavka dužni su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje podnesaka na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim tijelima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

(3) Podnesak i pritužbe moraju biti potpisani i moraju sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji ih potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

(4) Organi Općine iz stava 1. ovoga članka dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja podneska ili prigovora odgovoriti građanima odnosno pravnim subjektima koji su prigovor ili podnesak podnijeli.

(5) Podneske mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području općine.

(6) Podnesak građana ne obvezuje organ kojem se podnosi.

(7) Organi iz stavka 1. ovoga članka su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje podnesaka te omogućiti usmeno davanje istih.

XII. DRUGI OBLICI SUDJELOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

1. Javna rasprava

Članak 158.

(1) Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima i pravnim osobama da sudjeluju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine sukladno zakonu, Statutu i Poslovniku Općinskog vijeća.

(2) Poslovníkom Općinskog vijeća detaljnije će se regulirati obveze predlagatelja i način vođenja javne rasprave.

2. Sati građana

Članak 159.

- (1) Općinski načelnik i predsjednik Općinskog vijeća mogu odrediti najmanje jedan dan u mjesecu, u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.
- (2) Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

XIII. JAVNE SLUŽBE

Članak 160.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Općina može osnovati javna poduzeća i ustanove radi obavljanje djelatnosti od javnog društvenog interesa, a posebice djelatnosti: opskrbe pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnica na malo, održavanje grobalja i obavljanje pogrebnih poslova, obavljanje dimnjačarskih poslova, javna rasvjeta, odgoja, obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, skrbi o djeci, socijalnoj skrbi i drugih djelatnosti sukladno zakonu.

(2) Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni temelj.

(3) Općinsko vijeće može prenijeti obveze osnivača na drugu pravnu i fizičku osobu posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Članak 161.

Općinsko vijeće može pravo za obavljanje djelatnosti iz prethodnog članka dodijeliti pravnoj ili fizičkoj osobi sukladno zakonu.

Članak 162.

Općinski načelnik prati rad, surađuje, daje preporuke u cilju poboljšanja rada javnih poduzeća i ustanova čiji je osnivač Općinsko vijeće.

Članak 163.

Javna poduzeća i ustanove iz članka 160. ovoga Statuta dužne su najmanje jednom godišnje podnijeti izvješće o svom radu.

XIV. SUDBENA VLAST

Članak 164.

Sudbenu vlast u Općini obavljaju sudovi, osnovani sukladno posebnom Zakonu.

XV. SURADNJA S DRUGIM OPĆINAMA, GRADOVIMA I UDRUŽIVANJE U ZAJEDNICE (SAVEZE) OPĆINA

Članak 165.

(1) U obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga, Općina može surađivati s drugim općinama radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa.

(2) Suradnja iz stavka 1. ovog članka planira se i ostvaruje u onim poslovima koji su od njihovoga zajedničkog interesa, o čemu se zaključuje sporazum.

(3) Suradnju s drugim općinama sukladno odredbama stavka 1. i 2. ovog članka, ostvaruje Općinsko vijeće odnosno Općinski načelnik, svaki o pitanjima iz svog djelokruga.

Članak 166.

- (1) Općina se može udruživati u zajednicu općina za određeno područje, sukladno zakonu.
- (2) Odluku o udruživanju Općine u zajednicu općina donosi Općinsko vijeće samostalno ili na prijedlog Općinskoga načelnika.
- (3) Odlukom o udruživanju utvrđuju se ciljevi udruživanja, način ostvarivanja tih ciljeva u zajednici općina i druga pitanja od značaja za rad u zajednici općina.

Članak 167.

Općina može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih zajednica i surađivati s odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država sukladno Ustavu i zakonu, o čemu odlučuje Općinsko vijeće.

Članak 168.

U cilju zaštite svojih interesa Općina može pristupiti savezu općina i gradova na razini BiH i Federacije, o čemu odlučuje Općinskome vijeće.

XVI. UPRAVNI NADZOR NAD RADOM OPĆINE

Članak 169.

- (1) Upravni nadzor nad aktivnostima Općine kao jedinice lokalne samouprave vrše nadležna federalna i županijska tijela u okviru svojih odgovarajućih područja nadležnosti.
- (2) Upravni nadzor nad aktivnostima Općine vrši se samo u slučajevima utvrđenim zakonom.
- (3) Upravni nadzor nad aktivnostima Općine kao jedinica lokalne samouprave ne ograničava njezino pravo da samostalno i sukladno zakonu upravlja javnim poslovima koji spadaju u djelokrug njezinih vlastitih nadležnosti.
- (4) Nadzor nad vršenjem vlastitih nadležnosti Općine, ograničava se na nadzor nad zakonitošću poduzetih aktivnosti.
- (5) Nadzor u pogledu zakonitosti i ekspeditivnosti donesenih odluka može se vršiti u odnosu na poslove čije je obavljanje povjereno Općini kao jedinici lokalne samouprave. Federalna i kantonalna tijela mogu zajednički vršiti nadzor nad ekspeditivnošću u donošenju odluka.
- (6) Intervencija nadzornih tijela bit će razmjerna važnosti interesa koje štiti. Sve konačne odluke koje se odnose na poništavanje ili preinačavanje općinskih akata, usvojenih u okviru njenih vlastitih nadležnosti, donosi nadležni sud.
- (7) Postupak vršenja upravnog nadzora nad aktivnostima Općine utvrđuje se zakonom.

Članak 170.

Općina je odgovorna za žurnu i potpunu provedbu privremene mjere i sudske odluke koje sud donese u okviru svoje nadležnosti u svezi s nadzorom nad njezinim radom.

Članak 171.

Općinski načelnik je obvezan temeljem Ustava, zakona i ovoga Statuta, savjesno i odgovorno obnašati povjerenu mu dužnost i osobno je odgovoran za njezino obnašanje, kao i za rad službi kojima rukovodi.

XVII. POSTUPAK ZA DONOŠENJE I PROMJENU STATUTA

Članak 172.

Statut Općine, te izmjene i dopune Statuta, donosi se dvotrećinskom većinom ukupnog broja glasova izabranih vijećnika.

Članak 173.

- (1) Prijedlog za pokretanje postupka za promjenu Statuta može podnijeti 1/3 članova Općinskoga vijeća, Općinski načelnik i Povjerenstvo za statutarna pitanja, Poslovnik i propise.

(2) Prijedlog iz stavka 1. ovog članka mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedniku Općinskoga vijeća u pisanoj formi.

(3) Inicijativu za promjenu Statuta Općine mogu dati građani na mjesnim zborovima građana putem građanske inicijative.

Članak 174.

(1) O prijedlogu za promjenu Statuta Općine raspravlja se na sjednici Općinskoga vijeća.

(2) Općinsko vijeće može raspisati referendum za promjenu Statuta Općine.

(3) Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti se prijedlog ne može ponovno staviti na dnevni red Općinskoga vijeća prije isteka šest mjeseci od dana zaključivanja rasprave o prijedlogu.

(4) Prihvaćeni prijedlog za promjenu Statuta dostavlja se Povjerenstvu za statutarna pitanja, Poslovnik i propise koji će izraditi nacrt Statuta te ga uputiti na raspravu Općinskome vijeću.

(5) Poslije rasprave na Općinskome vijeću, usvojeni nacrt se upućuje svim vijećnicima, mjesnim zajednicama, političkim strankama zastupljenim u Općinskome vijeću, radi vođenja javne rasprave i davanja primjedbi i prijedloga.

(6) Nakon javne rasprave, Povjerenstvo za statutarna pitanja, Poslovnik i propise utvrđuje prijedlog Statuta i upućuje ga Općinskome vijeću na usvajanje.

(7) Promjene Statuta Općine vrše se odlukom.

Članak 175.

Promjenama Statuta Općine ne mogu se ukinuti niti umanjiti ni jedno od ljudskih prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Federacije i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 176.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta, prestaje važiti Statut Općine Glamoč broj: 01-45/03 od 23.05.2003. godine («Narodne novine Općine Glamoč», broj: 1/03) i Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Općine Glamoč broj: OV-01-02-114/11 od 04.08.2011. godine.

Članak 177.

Ovaj Statut stupa na snagu dan nakon objave u «Narodnim novinama Općine Glamoč».

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA GLAMOČ
OPĆINSKO VIJEĆE

P R E D S J E D N I K

Broj: OV-01-01-2- /24
Glamoč, _____, 2024.

_____
Marko Damjanović

SADRŽAJ:

- I. OPĆE ODREDBE
- II. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE
- III. OSTVARIVANJE I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA I SURADNJA SA OMBUDSMANOM
- IV. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE
- V. TIJELA VLASTI OPĆINE
  - 1. Općinsko vijeće
  - 2. Općinski načelnik
  - 3. Općinske službe za upravu
- VI. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE
  - 1. Akti općinskog vijeća
  - 2. Akti Općinskoga načelnika
- VII. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOGA NAČELNIKA
- VIII. MJESNA SAMOUPRAVA
  - 1. Mjesna zajednica
  - 2. Tijela mjesne zajednice
    - 2.1. Zbor građana
    - 2.2. Vijeće mjesne zajednice
    - 2.3. Predsjednik vijeća mjesne zajednice
- IX. FINANCIRANJE I IMOVINA OPĆINE
  - 1. Financiranje Općine
  - 2. Imovina Općine
- X. JAVNOST RADA I INFORMIRANJE
- XI. IZRAVNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
  - a) Referendum
  - b) Zbor građana
  - c) Građanska inicijativa
  - d) Podnesci i pritužbe
- XII. DRUGI OBLICI SUDJELOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE
  - 1. Javna rasprava
  - 2. Sati građana
- XIII. JAVNE SLUŽBE
- XIV. SUDBENA VLAST
- XV. SURADNJA S DRUGIM OPĆINAMA, GRADOVIMA I UDRUŽIVANJE U ZAJEDNICE (SAVEZE) OPĆINA
- XVI. UPRAVNI NADZOR NAD RADOM OPĆINE
- XVII. POSTUPAK ZA DONOŠENJE I PROMJENU STATUTA
- XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE